

آیین نامه انتخاب اعضای هیات های حل اختلاف

ماده ۱- در اجرای ماده (۱۶۴) قانون کار جمهوری اسلامی ایران نمایندگان کارگران، کارفرمایان و دولت در هیات های حل اختلاف بر اساس این آیین نامه انتخاب و معرفی می گردند.

ماده ۲- مرجع انتخاب نمایندگان کارگران در هیات های حل اختلاف تشکل کارگری حائز اکثریت استان می باشد.

تبصره ۱- اداره کل سازمان های کارگری و کارفرمایی وزارت کار و امور اجتماعی مرجع تعیین تشکل کارگری حائز اکثریت استانی و اعلام آن به اداره کل کار و امور اجتماعی استان می باشد.

تبصره ۲- در صورت فقدان تشکل کارگری استانی یا عدم معرفی نمایندگان واجد شرایط در مهلت مقرر، تشکل عالی کارگری حائز اکثریت، به ترتیب مندرج در تبصره (۱) مشخص و نسبت به انتخاب نمایندگان کارگران در هیات های حل اختلاف اقدام و آنان را به اداره کل کار و امور اجتماعی استان معرفی می نماید.

تبصره ۳- در صورت فقدان تشکل های عالی کارگری مذکور در تبصره (۲) یا عدم معرفی نمایندگان واجد شرایط در مهلت مقرر در ماده (۳) این آیین نامه، اداره کل کار و امور اجتماعی استان با کسب نظر واحد کار و امور اجتماعی محل نمایندگان کارگران را انتخاب می نماید.

ماده ۳- اداره کل کار و امور اجتماعی استان باید حداقل سه ماه قبل از پایان مهلت اعتبارنامه نمایندگان کارگران در هیات حل اختلاف، مراتب را به مرجع انتخاب کننده موضوع ماده (۲) این آیین نامه اعلام نماید. مرجع انتخاب کننده نیز موظف است حداکثر ظرف مدت یک ماه از اعلام اداره کل کار و امور اجتماعی استان، نمایندگان منتخب را به آن اداره کل معرفی نماید.

ماده ۴- مرجع انتخاب کننده موظف است به تعدادی که اداره کل کار و امور اجتماعی استان اعلام می نماید، نمایندگان مربوط را انتخاب و معرفی کند. در صورت معرفی کمتر از تعداد تعیین شده برای انتخاب تعداد باقیمانده، به ترتیب حسب مفاد تبصره (۲) و (۳) ماده (۲) این آیین نامه اقدام می شود.

تبصره- اداره کل کار و امور اجتماعی استان با توجه به تعداد هیات های حل اختلاف موجود، تعداد نمایندگان کارگران در آن هیات ها را به نحوی تعیین خواهد کرد که تشکیل جلسات آن هیات ها با حضور همه نمایندگان مذکور میسر باشد.

ماده ۵- نمایندگان کارگران در هیات های حل اختلاف از بین کارگران شاغل عضو تشکل های کارگری و یا سایر کارگران شاغل در همان استان انتخاب می شوند.

تبصره ۱- تشکل کارگری حائز اکثریت به منظور بهره گیری از آرای بیشتر کارگران از سایر تشکل های کارگری استان نیز برای انتخاب و معرفی نمایندگان کارگران در هیات های حل اختلاف دعوت به عمل می آورد.

تبصره ۲- از هر کارگاه فقط یک نفر را می توان برای عضویت در هیات حل اختلاف انتخاب و معرفی نمود.

ماده ۶- شرایط عضویت نمایندگان کارگران و کارفرمایان در هیات حل اختلاف عبارتند از:

۱- تابعیت جمهوری اسلامی ایران.

۲- داشتن سن حداقل ۳۰ سال تمام.

۳- تاهل.

۴- داشتن حداقل مدرک کارشناسی و چهار سال سابقه کار تحت شمول قانون کار.

۵- شمول قانون کار جمهوری اسلامی ایران.

۶- آشنایی با قانون کار و مقررات مرتبط با گواهی وزارت کار و امور اجتماعی

V

شماره :

تاریخ :

پیوست :

تبصره ۱- نمایندگان کارگران و کارفرمایان که فاقد مدرک کارشناسی می باشند به شرط داشتن حداقل مدرک گواهینامه پایان دوره متوسطه و دو دوره (چهار سال) عضویت در مراجع حل اختلاف می توانند به عضویت هیات حل اختلاف در آیند .

تبصره ۲- نمایندگان فعلی کارگران و کارفرمایان در هیات های حل اختلاف که فاقد شرایط بند (۲) و (۵) و تبصره (۱) می باشند تا پایان اعتبارنامه می توانند همچنان عضو هیات حل اختلاف باشند ، لیکن انتخاب مجدد آنها منوط به احراز شرایط مذکور می باشد .

ماده ۷- معاونت روابط کار و وزارت کار و امور اجتماعی با همکاری موسسه کار و تامین اجتماعی و ادارات کل کار و امور اجتماعی استان ها و تشکل های کارگری و کارفرمایی استانی نسبت به برگزاری دوره های آموزشی لازم برای نمایندگان کارگران و کارفرمایان در هیات های حل اختلاف اقدام می نماید.

تبصره- مدت ، موضوعات ، محتوا و چگونگی برگزاری دوره های آموزشی و آزمون های مربوط برای اعضای هیات های حل اختلاف مطابق دستورالعملی خواهد بود که توسط معاون روابط کار وزارت کار و امور اجتماعی ابلاغ می شود .

ماده ۸- کلیه کارفرمایان کارگاه های مشمول قانون کار مستقر در هر استان به شرط احراز شرایط مندرج در این آیین نامه می توانند داوطلب نمایندگی کارفرمایان در هیات های حل اختلاف همان استان گردند .

تبصره ۱- در مورد اشخاص حقوقی ، مدیر عامل یا مدیر مسئول و یا یکی از اعضای هیات مدیره با معرفی مدیر عامل یا مدیر مسئول ، به عنوان داوطلب نمایندگی کارفرمایان در هیات حل اختلاف پذیرفته می شود.

تبصره ۲- وزارتخانه ها ، موسسات دولتی ، موسسات یا نهادهای عمومی غیر دولتی و شرکت های دولتی که دارای کارگر مشمول قانون کار هستند ، چنانچه خود راسا و بدون دخالت پیمانکار

۸

شماره :

تاریخ :

پیوست :

از خدمات کارگران مشمول قانون کار استفاده می نمایند ، می توانند یک نفر داوطلب از بین مدیران یا کارکنان غیر مشمول قانون کار همان دستگاه ، صرفاً با معرفی مدیر عامل یا بالاترین مقام دستگاه ، معرفی نمایند .

تبصره ۳- در مورد کارفرمایان حقیقی ، با رعایت مفاد ماده (۶) این آیین نامه شخص کارفرما می تواند داوطلب نمایندگی کارفرمایان در هیات حل اختلاف شود و چنانچه کارفرمایان متعدد بوده و بیش از یک نفر از یک کارگاه داوطلب گردد ، صرفاً یک نفر به ترتیب بر اساس مدرک تحصیلی ، سابقه عضویت در مراجع حل اختلاف یا سن ، تعیین شده و به عنوان داوطلب پذیرفته می شود .

ماده ۹- اداره کل کار و امور اجتماعی استان برای انتخاب نمایندگان کارفرمایان در هیات حل اختلاف از طریق آگهی در حداقل یکی از روزنامه های کثیرالانتشار استان و در صورت لزوم به همراه سایر روش های اطلاع رسانی اقدام می نماید .

آگهی مذکور باید شامل شرایط اساسی عضویت در هیات حل اختلاف بوده و هر یک از داوطلبان به صورت کتبی اعلام آمادگی نمایند .

تبصره ۱- فرصت اعلام کتبی برای داوطلبان از زمان درج آگهی پانزده روز تعیین شده و داوطلبان علاوه بر اعلام کتبی باید مدارک موید کارفرما بودن یا عضویت در هیات مدیره را نیز به اداره کل کار و امور اجتماعی استان تسلیم نمایند .

تبصره ۲- اعلام داوطلبی باید مشخصاً برای عضویت در هیات یا هیات های حل اختلاف مستقر در اداره کل کار و امور اجتماعی یا یکی از واحدهای تابعه آن اداره کل باشد .

ماده ۱۰- اداره کل کار و امور اجتماعی استان حداکثر ظرف هفت روز اداری از پایان مهلت مقرر در تبصره (۱) ماده (۹) نسبت به احراز شرایط عضویت داوطلبان نمایندگی کارفرمایان در هیات های حل اختلاف موضوع مواد (۶) و (۸) این آیین نامه اقدام و نتیجه را به صورت کتبی به آنان اعلام می نماید .

۹

تبصره ۱- در صورت عدم احراز شرایط هر یک از داوطلبان دلایل و مستندات مربوط باید به وی اعلام شود.

تبصره ۲- معترضین می توانند حداکثر ۲ روز پس از اعلام عدم احراز شرایط اعتراض خود را کتبا به اداره کل کار و امور اجتماعی استان تسلیم نمایند.

تبصره ۳- برای رسیدگی به اعتراضات، هیاتی مرکب از مدیر کل کار و امور اجتماعی استان یا نماینده وی و یک نفر نماینده کانون انجمن های صنفی کارفرمایی استان و یک نفر از نمایندگان کارفرمایان عضو هیات های حل اختلاف همان استان که بیشترین سابقه عضویت در مراجع حل اختلاف آن استان را دارد تشکیل و به اعتراضات واصله ظرف حداکثر پنج روز اداری رسیدگی می نماید.

در صورت فقدان تشکل کارفرمایی استانی یکی دیگر از نمایندگان کارفرمایان عضو هیات های حل اختلاف همان استان به ترتیب فوق، عضو هیات مذکور خواهد شد. تصمیمات این هیات با اکثریت آرا خواهد بود.

ماده ۱۱- اداره کل کار و امور اجتماعی استان اسامی نهایی داوطلبان نمایندگی کارفرمایان در هیات های حل اختلاف را از طریق آگهی در یکی از روزنامه های کثیرالانتشار اعلام نموده و از طریق همان آگهی و در صورت لزوم روش های دیگر اطلاع رسانی با ذکر زمان و مکان انتخابات، از کلیه مدیران واحدهای منطقه برای تشکیل مجمع مدیران و انتخاب نمایندگان کارفرمایان در هیات های حل اختلاف دعوت به عمل می آورد.

تبصره ۱- منظور از مدیران واحدهای منطقه، اعضای هیات مدیره و مدیران عامل یا مدیران مسئول کارگاه های مشمول قانون کار که دارای شخصیت حقوقی هستند، می باشد. *مجموع مدیران کارگاه های مشمول قانون کار*

تبصره ۲- هر یک از کارگاه های موضوع تبصره فوق صرفاً می تواند یک نفر از مدیران خود را برای شرکت در مجمع مدیران معرفی نماید.

تبصره ۳- هر یک از دستگاه های متکثر در تبصره (۲) ماده (۸) این آیین نامه چنانچه خود راسا و بدون دخالت پیمانکار از خدمات کارگران مشمول قانون کار استفاده نماید، می تواند بالاترین مقام دستگاه یا مدیر عامل یا یکی از اعضای هیات مدیره را حداقل سه روز قبل از تشکیل مجمع و برگزاری انتخابات، برای شرکت در مجمع مدیران کتبا معرفی نمایند.

تبصره ۴- احراز وجود کارگران مشمول قانون کار در شرکت ها یا سایر دستگاه های موضوع تبصره فوق بر عهده اداره کل کار و امور اجتماعی استان می باشد.

ماده ۱۲- هر یک از مدیران واحدهای منطقه که تمایل به شرکت در مجمع مدیران به منظور انتخاب نمایندگان کارفرمایان را داشته باشند، باید حداقل پنج روز اداری قبل از انتخابات مراتب درخواست خود را همراه با مستندات و مدارک موید شرایط مندرج در تبصره های (۱)، (۲) یا (۳) ماده (۱۱) این آیین نامه کتبا به اداره کل کار و امور اجتماعی تسلیم نمایند.

ماده ۱۳- انتخاب نماینده کارفرمایان در هیات های حل اختلاف با رای کتبی و مخفی حاضران در مجمع مدیران واحدهای منطقه صورت می گیرد. نصاب لازم، اکثریت نسبی آرای حاضران خواهد بود. هر یک از انتخاب کنندگان می تواند به تعداد نمایندگان مورد نیاز که اداره کل کار و امور اجتماعی اعلام می نماید رای دهد.

تبصره ۱- منظور از واحدهای منطقه واحدهای مستقر در حوزه استان مربوط می باشد.

تبصره ۲- اداره کل کار و امور اجتماعی استان با توجه به تعداد هیات های حل اختلاف استان تعداد مورد نیاز نمایندگان کارفرمایان در هیات های حل اختلاف را به نحوی تعیین می نماید که تشکیل هیات های مذکور با حضور همه نمایندگان کارفرمایان میسر باشد.

ماده ۱۴- نظارت بر انتخابات هیات های حل اختلاف توسط هیاتی مرکب از نماینده اداره کل کار و امور اجتماعی استان و دو نفر نماینده از بین حاضرین در جلسه مجمع که خود داوطلب عضویت در هیات حل اختلاف نباشند، به انتخاب مجمع مدیران، به عمل خواهد آمد.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت کار و امور اجتماعی

شماره:

تاریخ:

پیوست:

تبصره- هیات نظارت مکلف است بلافاصله پس از پایان رای گیری و شمارش آرا و تنظیم و امضای صورت جلسه، نتیجه انتخابات را اعلام نماید.

ماده ۱۵- چنانچه شرکت کنندگان به چگونگی انتخابات معترض باشند می توانند ظرف سه روز اداری از تاریخ اعلام نتیجه اعتراض خود را با ذکر دلایل کتبا به اداره کل کار و امور اجتماعی استان تسلیم و رسید دریافت نمایند.

تبصره- رسیدگی به اعتراضات واصله بر عهده هیات موضوع تبصره (۲) ماده (۱۰) این آیین نامه خواهد بود.

در صورت ابطال تمام یا قسمتی از انتخابات به ترتیب مقرر در این آیین نامه نسبت به تجدید انتخابات اقدام خواهد شد.

ماده ۱۶- مدت اعتبارنامه نمایندگان کارگران و کارفرمایان دو سال بوده و انتخاب و عضویت مجدد اعضای هیات حل اختلاف بلامانع است.

تبصره- مسئولیت صدور اعتبارنامه بر عهده معاونت روابط کار می باشد که می تواند اختیار صدور اعتبارنامه ها را به هر یک از ادارات کل کار و امور اجتماعی تفویض نماید.
نحوه تفویض یا سلب اختیار و سایر مقررات مربوط بر اساس دستورالعملی خواهد بود که به تصریب معاون روابط کار خواهد رسید.

ماده ۱۷- نمایندگان کارگران و کارفرمایان در موارد ذیل عضویت خود را در هیات حل اختلاف از دست داده و حسب مورد نمایندگان جدید بر اساس این آیین نامه انتخاب و جایگزین می شوند:

- ۱- استعفا از عضویت در هیات حل اختلاف.

- ۲- وفات.

- ۳- رای دادگاه مبنی بر محرومیت از حقوق اجتماعی.

- ۴- پایان دوره نمایندگی.

۱۲

شماره:

تاریخ:

پیوست:

۵- اعلام مرجع انتخاب کننده به اداره کل کار و امور اجتماعی استان (در مورد نمایندگان کارگران)
۶- غیبت غیر موجه بیش از سه جلسه متوالی و یا پنج جلسه متناوب، اعمال و رفتار خلاف شئون شغلی، نقض قوانین و مقررات مربوط، تبعیض، غرض ورزی یا روابط غیر اداری در اجرای قوانین و مقررات نسبت به اشخاص و سوءاستفاده از مقام و موقعیت، به تشخیص مدیر کل کار و امور اجتماعی استان با هماهنگی مرجع انتخاب کننده و تایید وزارت کار و امور اجتماعی.
۷- بازنشستگی یا سایر صور خاتمه قرارداد کار

۸- خروج از شمول قانون کار جمهوری اسلامی ایران برای نمایندگان کارگران و کارفرمایان.
تبصره ۱- هر یک از نمایندگان کارگران و کارفرمایان در صورت استعفا باید رونوشت استعفای خود را به اداره کل کار و امور اجتماعی استان مربوط تسلیم نمایند.

تبصره ۲- در صورت صدور رای قطعی دادگاه مبنی بر محرومیت از حقوق اجتماعی در مورد هر یک از اعضای هیات حل اختلاف، عضو مذکور مکلف است مراتب را بلافاصله به مرجع انتخاب کننده و اداره کل کار و امور اجتماعی استان اطلاع دهد.

ماده ۱۸- اداره کل کار و امور اجتماعی استان باید حداقل سه ماه قبل از پایان مهلت اعتبارنامه نمایندگان کارفرمایان در هیات حل اختلاف اقدامات لازم را جهت انتخاب اعضای جدید بر اساس این آیین نامه به عمل آورد.

ماده ۱۹- انتخاب نمایندگان دولت در هیات حل اختلاف به همان ترتیبی است که در ماده (۱۶۰) قانون کار جمهوری اسلامی ایران پیش بینی شده است.

تبصره ۱- در مواردی که فرماندار و یا رئیس دادگستری محل شخصا نتوانند در هیات حل اختلاف شرکت نمایند لازم است، نماینده فرماندار علاوه بر شرایط مندرج در بندهای (۱) و (۲) ماده (۶)، دارای مدرک تحصیلی حداقل کارشناسی و نماینده رئیس دادگستری محل دارای سمت قضایی باشد.

۱۳

جمهوری اسلامی ایران
وزارت کار و امور اجتماعی

شماره :

تاریخ :

پیوست :

تبصره ۲- در صورت غیبت غیر موجه سه جلسه متوالی یا پنج جلسه متناوب فرماندار و یا رئیس دادگستری محل و یا نمایندگان آنان موضوع به مقام مافوق اطلاع داده خواهد شد .

تبصره ۳- چنانچه مدیر کل کار و امور اجتماعی استان شخصا در هیات حل اختلاف شرکت ننماید ، نماینده وی باید همان شرایطی که برای نمایندگان وزارت کار و امور اجتماعی در هیات های تشخیص پیش بینی شده را حائز باشد .

ماده ۲۰- رسیدگی به تخلفات نمایندگان دولت در هیات های حل اختلاف مطابق قانون رسیدگی به تخلفات اداری می باشد .

ماده ۲۱- در صورت بروز هرگونه اختلاف در اجرای مقررات این آیین نامه نظر معاونت روابط کار وزارت کار و امور اجتماعی ، لازم الاجرا خواهد بود .

این آیین نامه در ۲۱ ماده و ۳۱ تبصره در جلسه مورخ ۱۳۸۷/۸/۱۲ از طرف شورای عالی کار پیشنهاد و در تاریخ ... به تصویب وزیر کار و امور اجتماعی رسید و جایگزین آیین نامه مصوب ۱۳۸۳/۹/۲۸ می شود .

سید محمد جهری
وزیر کار و امور اجتماعی